

Republika Slovenija
Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
Masaykova cesta 16
1000 Ljubljana

Ljubljana, 25.10.2021

Št.: 0070-125/2021, 0070-126/2021, 0070-127/2021, 0070-134/2021

ZADEVA: Mnenje SVIZ na predlog Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o normativih in standardih za izvajanje izobraževalnih programov in vzgojnega programa na področju srednjega šolstva (EVA: 2021-3330-0089)

Spoštovani,

Sindikata vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije (v nadaljevanju SVIZ) je s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju MIZŠ), dne 30.9.2021 in (spremenjenega) dne 14.10.2021 preko elektronske pošte prejel dopisa, v katerem nas med drugim pozivate k podaji mnenja na predlog Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o normativih in standardih za izvajanje izobraževalnih programov in vzgojnega programa na področju srednjega šolstva (EVA: 2021-3330-0089).

Mnenje smo oblikovali na podlagi odziva članstva zbranega v času javne razprave Predloga na E-demokraciji in obravnave gradiva na seji Predsedstva sindikalne konference srednjih šol, dijaških domov in višjih šol.

Pozdravljamo, da se normativi in standardi po mnogih letih in prizadevanjih zaposlenih ter SVIZ, nižajo tako z zmanjšanjem obsega pouka učiteljev (organizator šolske prehrane, športni koordinator itd.), kakor tudi z načinom določanja oddelkov (nov »delilec« na 20) za delovna mesta pomočnika ravnatelja in pomočnika ravnatelja srednje šole kot organizacijske enote, svetovalnega delavca, knjižničarja, računovodskih delavcev (računovodja, knjigovodja), administrativnih delavcev (tajnik VIZ, poslovni sekretar, administrator), vzdrževalca učne tehnologije oziroma računalniške opreme in na novo predlagano delovno mesto tehniškega sodelavca, hišnika, perica in vratar v dijaškem domu. Predlagana sprememba povečanja deleža zaposlitve na določenih delovnih mestih na minimalnih 0,5, vsekakor omogoča zagotoviti ustrežnejše pogoje za izvajanje vseh nalog, ki jih javni zavodi s področja srednjega šolstva morajo izvajati v skladu s predpisi iz različnih področij. Vsekakor se pa tudi strinjamo s predlogi, ki so v smeri večjega nabora delovnih mest oziroma alternativne izobrazbene možnosti glede zahtevnosti delovnih mest v okviru posameznih služb.

Predvsem pa izpostavljamo podporo sprememb členov: 27. (svetovalni delavec v šoli), 29. (svetovalni delavec v dijaškem domu), 30. (knjižničar v šoli), 38. (računovodski delavci), 39. (administrativni delavci) in 40. (vzdrževalec učne tehnologije oz. računalniške opreme v šoli) Pravilnika oziroma predlaganih sprememb v 7., 8., 9., 14., 15., 16. členu vašega poslanega Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o normativih in standardih za izvajanje izobraževalnih programov in vzgojnega programa na področju srednjega šolstva, hkrati v nadaljevanju tega mnenja dodajamo »nove« predloge sprememb Pravilnika o normativih in standardih za izvajanje izobraževalnih programov in vzgojnega programa na področju srednjega šolstva, za katere menimo, da so nujno potrebni za delovanje srednjih šol in dijaških domov.

Še vedno pa podpiramo sistemsko rešitev ureditve problematike delovnega mesta kuhar in dietni kuhar v vseh srednješolskih zavodih in tudi v dijaških domovih, torej tako, kot je bil urejen nov 42a. člen v vašem prvem poslanem predlogu Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika z dne 30.9.2021.

Mnenje z dopolnitvami:

1) K 1. členu Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika.

Strinjamo se z vsemi popravki in dodatki 7. člena, hkrati pa predlagamo spremembe:

1.1.) da se v 4. točki 7. člena spremeni število dijakov glede na ure pouka in sicer tako, da se glasi:

»4. Učitelju, ki opravlja v šoli naloge organizatorja obveznih izbirnih vsebin, se tedensko število ur pouka lahko zmanjša, in sicer v odvisnosti od števila dijakov, vpisanih v gimnazijske programe (na umetniški gimnaziji brez dijakov, ki se vzporedno izobražujejo), in sicer:

- za 0,5 ure pouka, če je dijakov do 150,
- za 1 uro pouka, če je dijakov od 151 do 250,
- za 1,5 ure pouka, če je dijakov od 251 do 500,
- za 2 uri pouka, če je dijakov od 501 do 750,
- za 2,5 ur pouka, če je dijakov od 751 do 1000,
- za 3 ure pouka, če je dijakov od 1001 do 1250,
- za 3,5 ur pouka, če je dijakov od 1251 do 1500,
- za 4 ure pouka, če je dijakov od 1501 do 1750,
- za 4,5 ur pouka, če je dijakov od 1751 do 2000,
- za 5 ur pouka, če je dijakov od 2001 do 2250,
- za 5,5 ur pouka, če je dijakov od 2251 do 2500,
- za 6 ur pouka, če je dijakov več kot 2500.«

1.2.) novo 12. točko 7. člena, ki naj se glasi:

»12.) Učitelju, ki opravlja na šoli vodenje programov (v nadaljevanju: vodje programov) se tedensko število ur pouka lahko zmanjša v odvisnosti od števila vodenja programov, in sicer:

- za 5 ur pouka za 1 program,
- za 6 ur pouka za 2 programa,
- za 7 ur pouka za 3 programe,
- za 8 ur pouka za 4 programe.

Na šolah s 5 do 8 programi oziroma z 9 do 12 in več programi se drugemu oziroma tretjemu vodji programov zniža učna obveznost po lestvici iz prejšnjega odstavka te točke.

1.3.) novo 13. točko 7. člena, ki naj se glasi:

13) Učitelju, ki opravlja v šoli naloge koordinatorja promocije na šoli ali koordinatorja projektov, se tedensko število ur pouka lahko zmanjša, in sicer v odvisnosti od števila dijakov:

- za 1 uro pouka, ne glede na število dijakov
- za 2 uri pouka, če je dijakov od 250 - 400
- za 3 ure pouka, če je dijakov od 401 - 550

- za 4 ure pouka, če je dijakov od 501 – 650
- za 5 ur pouka, če je dijakov od 651 - 800
- za 6 ur pouka, če je dijakov od 801 - 950
- za 7 ur pouka, če je dijakov od 951 - 1100
- za 8 ur pouka, če je dijakov od 1101 - 1250
- za 9 ur pouka če je dijakov od 1251 - 1400
- za 10 ur pouka, če je dijakov 1401 – 1550

Za vsakih nadaljnjih 150 dijakov se doda še ena ura zmanjšanega obsega ur pouka.

Pomočniku ravnatelja šole ali organizacijske enote, ki opravlja naloge koordinatore promocije na šoli ali koordinatore projektov, se tedensko število ur pouka iz 23. oziroma 25. člena tega pravilnika lahko zmanjša za število ur iz prvega odstavka te točke, vendar ne pod minimalno obveznost, ki je zanj določena v navedenih dveh členih.

Zmanjšanje tedenskega števila ur pouka za koordinatore promocije na šoli ali koordinatore projektov se lahko v normativnem obsegu iz prvega odstavka te točke porazdeli med strokovne delavce iz te točke v skladu z letnim delovnim načrtom šole.«

Obrazložitev:

- k 4. točki 7. člena

Delo organizatorja OIV vsebin je potrebno bolj ovrednotiti, ker je izbira takšnih vsebin na zavodih vse večja. Posledica tega je, da ima učitelj več dela z organizacijo in koordinacijo izvajanja takšnih vsebin pri dijakih. Torej, gre za organizacijo vsebin, ki so sicer v domeni šole, same vsebine pa ponujajo licencirani izvajalci in prosti zunanji izvajalci. Vse te dejavnosti je tako potrebno uskladiti z izvajalskimi urniki in jih torej ustrezno evidentirati.

Obrazložitev:

- k 12. točki 7. člena

Učitelju, ki opravlja na šoli vodenje programov (in je zaradi samega obsega dela, ki je potreben za vodenje programov in njegove uskladitve z drugim delom), je nujno ustrezno valorizirati opravljeno njegovo delo.

Obrazložitev:

- k 13. točki 7. člena

Glede na vse večjo konkurenco med zavodi je tudi vse več učiteljev zadolženih za opravljanje nalog koordinatore promocije na šoli ali koordinatore projektov. Opravljanje tovrstnega dela je tako potrebno valorizirati.

2) Predlagamo dopolnitev druge alineje prvega odstavka in novi drugi odstavek besedila tako, da se 5. člen glasi:

» S strokovnimi delavci iz 3. člena se sklone delovno razmerje za polni delovni čas, če je njihova povprečna tedenska učna obveznost v okviru 35 tednov pouka:

- 19 ur pouka za učitelje slovenščine,

- 20 ur pouka za učitelje (drugih) splošnoizobraževalnih in strokovno-teoretičnih predmetov ter za učitelje praktičnega pouka in veščin,
- 20 ur sodelovanja pri pouku za korepetitorje,
- 30 ur sodelovanja pri pouku za laborante.

Povprečna tedenska učna obveznost iz prvega odstavka tega člena se izračuna s seštevkom vseh ur pouka v posameznem šolskem letu deljeno s 35 tedni pouka. Če je na ta način izračunana obveznost decimalno število ur, se pet ali več desetink zaokroži navzgor do 0,5 ure.»

Obrazložitev:

- druge alineje prvega odstavka:

Glede na to, da je zahtevnost, odgovornost in obseg del učiteljev praktičnega pouka enako kot poučevanje splošnoizobraževalnih predmetov ali strokovnoteoretičnih predmetov jih je potrebno izenačiti in določiti tudi pri njih 20 ur povprečne tedenske učne obveznosti v okviru 35 tednov. Nadalje, pri obeh učiteljih je prav tako zahtevana izobrazba stopnje VII/2 in njegova šolska ura traja 45 minut, kar je nadaljnji argument, da bi morala biti vrednost učiteljevega dela izenačena z delom učitelja pri splošnoizobraževalnih predmetih ali strokovno-teoretičnih predmetih. V praksi učitelji, kateri poučujejo na obeh predmetnih področjih priznavajo, da je delo pri praktičnem pouku zanje celo zahtevnejše in bolj stresno. Slednje utemeljujejo, da za praktični pouk ni predpisanega učnega gradiva, kot pri splošnoizobraževalnih predmetih ali strokovno-teoretičnih predmetih, praktični pouk poteka v zahtevnejših okoljih, kjer je učitelj z dijaki vključen v proces dela ter morebiti tudi z drugimi strokovnimi sodelavci, s tem pa za vse akterje mora biti vezni člen in jih povezovati tako v strokovnem, kakor v pogledu odnosov, kar je neprimerno zahtevnejše, kot delo v razredu. Opozarjamo še, da v zadnjih letih (od leta 2004) je s spremembo vključevanja dijakov s posebnimi potrebami v srednješolski sistem, naraslo tudi število dijakov z odločbami ter prilagoditvami, ki bistveno spremenijo zahtevnost dela učitelja praktičnega pouka.

- drugega odstavka:

Učiteljem v okviru zaposlitve za polni delovni čas, ki sicer opravijo polno delovno in učno obveznost do odhoda dijakov na PUD, nekateri zavodi plačo obračunajo tako, kot bi jim bilo določeno zmanjšanje tedenske učne obveznosti v skladu s 124. členom ZOFVI. Pri tem njihova tedenska učna obveznost ni zmanjšana (ali povečana) za polne pedagoške ure, ampak je znižana (ali povečana) na decimalke. Navedeno je posledica preračuna tedenske učne obveznosti učitelja iz skupnega števila ur, predvidenega na letni ravni za konkreten predmet po predmetniku v okviru posameznega izobraževalnega programa. Slednji zapis je potrebno dokončno urediti in jasno zapisati v besedilu tako, da v kolikor »je na ta način izračunana obveznost decimalno število ur, se pet ali več desetink zaokroži navzgor do 0,5 ure.«.

3) Predlagamo dopolnitev 15. člena (dodatna strokovna pomoč za dijake s posebnimi potrebami) z novim tretjim odstavkom, ki se glasi:

»Ure dodatne strokovne pomoči kot učna pomoč in za premagovanje primanjkljajev se lahko štejejo v učno obveznost izvajalca ur dodatne strokovne pomoči v skladu z določili odločb o usmeritvi.«

Obrazložitev:

Za nudenje dodatnih strokovnih pomoči je za dijake z odločbami o prilagojenem načinu izobraževanja v srednjih šolah slabo poskrbljeno. Edini, ki po strokovni izobrazbi ustrezajo so svetovani delavci – psihologi. Žal na področju srednjih šol ni na voljo specialnih pedagogov, kot tudi ne mobilnih pedagogov. Potrebe po tovrstnih strokovnjakih pa tudi pri populaciji srednješolcev obstajajo. Pomoči, ki so je bili deležni v OŠ je nenadoma prekinjena in se ne nadaljuje v obdobje srednješolskega izobraževanja.

4) Predlagamo dopolnitev 28. člena tako, da se glasi:

28. člen

(koordinacija dela z dijaki s posebnimi potrebami in dijaki tujci)

Za koordinacijo dela z dijaki s posebnimi potrebami in dijaki tujci ravnatelj šole ali dijaškega doma določi dodatno število strokovnih delavcev na delovnem mestu svetovalnega delavca, in sicer v odvisnosti od števila dijakov z odločbami o usmeritvi in statusom tujca.

Na podlagi števila dijakov z odločbami o usmeritvi se določi število oddelkov, ki so merilo za sistemizacijo delovnega mesta svetovalnega delavca za koordinacijo dela z dijaki s posebnimi potrebami v šoli. Število oddelkov se določi tako, da se število dijakov z odločbami o usmeritvi pomnoži s 4, zmnožek pa deli s 26.

Na podlagi števila dijakov tujcev se določi število oddelkov, ki so merilo za sistemizacijo delovnega mesta svetovalnega delavca za koordinacijo dela z dijaki tujci v šoli. Število oddelkov se določi tako, da se število dijakov s statusom tujca pomnoži s 4, zmnožek pa deli s 26.

Če je na ta način izračunano skupno število oddelkov iz prejšnjega odstavka decimalno število, se pet in več desetink zaokroži navzgor do celega števila.

Za vsak oddelek, določen po kriterijih iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena, ravnatelj šole določi za koordinacijo dela z dijaki s posebnimi potrebami in dijaki tujci dodatno 0,05 strokovnega delavca na delovnem mestu svetovalnega delavca.

Obrazložitev:

Dijaki, ki so kategorizirani kot tujci oz. so v Sloveniji manj kot dve leti, pri vključevanju v šolski sistem potrebujejo dodatno podporo. V kolikor želimo, da se uspešno integrirajo, potrebujejo delo po individualiziranem programu, kar pa terja tudi več komunikacije znotraj in izven šole oz. več koordinacije takšnega strokovnega dela – podobno kot pri dijaki s posebnimi potrebami. Zmanjšan normativ iz naslova obravnava dijakov tujcev je potreben tudi z vidika zagotavljanja enakih možnosti – na šolah, kjer je vpisanih več tujcev, ima namreč svetovalna služba s tem veliko dela (in manj časa za ostale naloge oz. dijake).

- 5) V 47. členu predlagamo spremembo, in sicer tako, da se število »900« nadomesti s številom »700«.

Obrazložitev:

Znižanje normativa za eno delovno mesto čistilca na 700 m² uporabne neto čistilne talne stavbne površine, ki se vsakodnevno čisti se predlaga zaradi dolgoletnega uvida, da je 900m² prevelik normativ. Trenutne epidemiološke razmere so skrb vzbujajoče in predvidevanja zdravstvene stroke za zdravstvene razmere v prihodnjih (več) mesecih, pa tudi niso obetavna. Zaradi epidemioloških razmer je potrebno tudi v prihodnje potrebno poskrbeti za učinkovito čiščenje in ustrezne razkuževanje ne samo talnih prostorov, ampak tudi vseh drugih predmetov, ki včasih niso bila določena za vsakodnevno čiščenje in razkuževanje, kot so šolske potrebščine, klopi ter drugi deli skupnih prostorov. Vse navedeno je zelo pomemben del, da se epidemiološka slika izboljša in da v prihodnosti se zagotovi višji standard čistoče in s tem dijakom in učencem bo omogočeno čim bolj varno izobraževanje v zavodih.

Ocenjujemo, da bo s spremembo normativa v predlagani smeri znižane kvadrature uporabne neto čistilne talne stavbne površine na 700m² določena ustrezna normativna podlaga za zagotavljanje kakovosti in doseganja najvišjega standarda čistoče za vse srednje šole in vse dijake vedno v vseh prostorih šol.

- 6) V 80. členu predlagamo spremembo, in sicer tako, da se besedilo »praviloma 20« nadomesti s številom »18«.

Obrazložitev:

Stroka si prizadeva za oblikovanje manjših skupin zaradi povečevanja razlik v gibalni učinkovitosti in gibalnih spretnostih med mladimi, splošnega upada motivacije za gibanje v obdobju adolescence, predvsem pa zaradi varnosti pri vadbi. Mladostniki si želijo individualnih pristopov in njim prilagojene vadbe, kar je nemogoče zagotavljati v skupinah, ki vključujejo 20 dijakov in več (kajti podatki s terena kažejo, da številne šole ne spoštujejo normativa 20). Zato predlagamo izločitev besede praviloma iz prvega stavka 80. člena in znižanje normativa na 18, kot je določen za skupine pri drugih predmetih – del pouka pri informatiki, biologiji, kemiji, fiziki, geografiji itd. Zveza društev športnih pedagogov Slovenije je že večkrat ocenjevala na njihovih letnih posvetih, da je celo potrebno zmanjšanje normativa na 16 dijakov.

Hkrati pa stroka pozdravlja ohranjanje dijakov po spolu, ker so razlike v gibalni učinkovitosti in motivaciji za določene športne vsebine med fanti in dekleti zelo velike. Skandinavske države, ki uporabljajo pristop združevanja, ugotavljajo, da na ta način pri dekletih vzgajajo mentaliteto poraženek. V puberteti se še posebej izrazijo biološke razlike med fanti in dekleti, saj fantje pridobivajo mišično maso, zaradi katere vse bolj presegajo gibalno učinkovitost deklet. Zato bi skupno poučevanje zahtevalo še bistveno večjo diferenciacijo ciljev in vsebin, težavnejše je določanje obremenitev in zahtevnejši je izbor pedagoških in motivacijskih pristopov. Ohranitev delitve po spolu in navedene spremembe znižanja normativa podpira tudi Fakulteta za šport Univerze v Ljubljani.

Branimir Štrukelj, prof.
tajnik SVIZ Slovenije

